

<https://helda.helsinki.fi>

Kuzushiji-seminaari Helsingin yliopistolla : kirjoitusmerkit,
kirjoitusjärjestelmä ja kirjojen historia Japanissa

pyHata uQ , Yuki g}

2020-12

---

pyHata uQ , Y g} & Fuse , R 2020 , ' Kuzushiji-seminaari Helsingin yliopi
kirjoitusjärjestelmä ja kirjojen historia Japanissa ' , Tomo : Japanilaisen kulttuuri ystävät
ry:jäsenlehti , Nro 4/2020 , Sivut 20-22 .

<http://hdl.handle.net/10138/326445>

---

acceptedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Kuzushiji-seminaari: kirjoitusmerkit, kirjoitusjärjestelmä ja kirjojen historia Japanissa, seminaari Helsingin yliopistossa 2019

Yuki Hata (Specially Appointed Assistant Professor, Sakeology Center, Niigata University)

Rie Fuse (Japanin kielen yliopisto-opettaja, Helsingin yliopisto)

Vuoden 2019 lokakuussa Helsingin yliopistossa pidettiin Kuzushiji-seminaari japanin kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille. Seminaarissa professorit Mayumi Tsuda, Tōru Ishikawa, ja Takahiro Sasaki Keiō-yliopistosta sekä postdoc-tutkija Yuki Hata Nagoyan yliopistosta (Hata työskentelee tällä hetkellä Niigatan yliopistossa) luennoivat japanin kielen kirjoitusmerkeistä ja kirjoitusjärjestelmästä sekä Japanin kirjallisuuden ja kirjojen historiasta. Tässä esseessä esitetään seminaarin taustaa, sisältöjä, tuloksia ja seminaariin liittyviä tulevaisuudensuunnitelmia.

1. Seminaarin tausta

Seminaari oli tulos kansainvälisestä yhteistyöstä. Se sai tukea Japan Society for the Promotion of Sciences ”Advancing Strategic International Networks to Accelerate the Circulation of talented Researchers” – ohjelmista, ja se on osa Nagoyan yliopiston hanketta “Building a network in Europe through cutting edge research on Japanese picture books from the late Muromachi to Edo periods, Nara e-hon, and Edo period illustrated manuscripts”.

Seminaarin koordinaattori, japanin kielen yliopisto-opettaja Rie Fuse tapasi Nagoyan yliopiston tutkijan Yuki Hatan ja Oslon yliopiston kirjastonhoitajan Naomi Yaben European Association of Japanese Resource Specialists-konferenssissa vuonna 2018 ja idea syntyi yhteisissä keskusteluissa.

Nagoyan yliopiston projektin tavoitteena on ollut luoda tutkijaverkosta, jossa aiheena ovat Muromachi- ja Edo-kauden kuvitetut kirjat. Suomen kansalliskirjaston Japonica-kokoelmassa on muutamia arvokkaita Edo-kauden kirjoja, ja siksi projektin tutkijat halusivat vieraillla Helsingissä. Tero Salomaan tekemä Japonica-kokoelman katalogi (1994) oli myös yhtenä perustana Kuzushiji-seminaarille. Tavoitteena oli myös luoda uusia mahdollisuuksia eri tieteenalojen yhteistyölle.

2. Seminaarin sisältö

Neljän päivän seminaari aloitettiin Yuki Hatan työpajalla ”Kuzushi-ji johdando”. Yuki Hata kertoi ensin hiraganojen historiasta ja kuzushijien taustasta luennoissaan. Luennon jälkeen osallistujat kokeilivat itse kuzushijien lukemista luennoitsijan avustamana. Toisena seminaaripäivänä professori Tsuda kertoi Suomen kansalliskirjaston japanilaisesta kokoelmasta. Osallistujat saivat myös harjoitella kuzushiji-käsikirjoituksen ja bibliografioiden lukemista. Näitä taitoja tarvitaan mm. vanhojen kirjojen luettelointisessa.

Kolmantena päivänä professori Ishikawa luennoi Japanin Muromachi- ja Edo-ajan emakimonoista ja kuvakirjasta. Ishikawan mukaan Jonathan Swiftin vuonna 1726 julkaistu Gulliverin matkat (*Travels into Several Remote Nations of the World*) sai mahdollisesti inspiraation 1600-luvun lopun kuvitetusta *Onzōshi shimawatari (Yoshitsune's Voyage Among the Islands)* -tarinasta. Ishikawan mukaan Swiftillä oli pääsy hollantilaisten kauppiaiden Japanista tuomiin kuvakirjoihin ja kuvituksiin. Suurimman yleisömäärän sai professori Takahiro Sasakin havainnollinen esitys kirjojen ja niiden kuvituksen historiasta, jonka Aleksi Järvelä tulkki Tero Salomaan sponsoroimana suomeksi. Professori Sasakin mukaan 1600-luku on japanilaisen kirjan historiassa suuren muutoksen kausi. Professori Ishikawa ja Sasaki olivat tuoneet mukaan vanhoja arvokkaita kirjoja ja emaki-rullia Japanista Helsinkiin, ja osallistujat saivat harvinaisia mahdollisuuden katsoa niitä läheltä Suomessa.

3. Seminaarin tulokset

Kuzushiji-seminaari sai jatkoa marraskuussa, kun kansalliskirjastoon järjestettiin Japonica-kokoelman näyttely. Tutkimuskirjaston johtava tietoasiantuntija Mika Hakkarainen ja kansalliskirjaston Japonica-kokoelman tutkija Tero Salomaa sekä Helsingin yliopiston yliopisto-opettaja Rie Fuse olivat valinneet kokoelmasta arvokkaita, taidokkaasti kuvitettuja kirjoja. Näyttelyn rakentamiseen osallistuivat Helsingin yliopiston opiskelijat Mika Heiskanen, Laura Kenttä, Yoshiko Osamitsu ja Santtu Repo kielten maisteriohjelman japanin kielen projektikurssin puitteissa. He kirjoittivat näyttelytekstit sekä laativat näyttelyn mainoksen. Näyttely sai hyvän vastaanoton. Myös Helsingin erään yläasteen ja lukion japanin kieltä opiskelevat oppilaat kävivät kirjastossa katsomassa näyttelyä.

Seminaari kytkettiin myös yliopiston opiskelijoiden opintosuorituksiin ja professori Tsuda sekä yliopiston opettaja Fuse ja neljä opiskelijaa kirjoittivat yhdessä artikkelin Japonica-kokoelman kirjasta "Kanatehon chuushingura". Se julkaistiin Keio-yliopiston lehdessä.

4. Seminaarin jälkeen: tulevaisuuden mahdollisuuksia

Kuzushiji-seminaari oli hyvä esimerkki kansainvälisestä yhteistyöstä Nagoyan ja Helsingin yliopistojen välillä. Tilaisuudessa myös japanin kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille tarjoutui mahdollisuus tavata toisiaan. Tutkimuksen osalta seminaari oli ei vain kansainvälinen vaan myös monitieteinen. Sillä siinä yhdistyivät Japanin esimoderni kirjallisuustutkimus ja japanin kielen opetustutkimus. Seminaarin pohjalta alettiin jo suunnitella uutta Japanin kirjallisuuteen liittyvää seminaaria, jonka aiheena olisi ruokakulttuuri japanin kirjallisuudessa. Seminaariin kutsuttaisiin Japanista tutkijoja ja kirjailijoja, joiden ala on esimoderni kirjallisuus, moderni kirjallisuus ja nykykirjallisuus.

Kiitos kaikille, jotka ovat tukeneet tätä projektia: seminaarin luennoitsijat professori Tsuda, professori Ishikawa ja professori Sasaki, Nagoyan yliopiston projektinjohtaja professori Nobuhiro Ito, Japonica- kokoelman katalogin tekijä Tero Salomaa, Suomen kansalliskirjaston erikoiskirjastonhoitaja Mika Hakkarainen, Oslon yliopiston kirjastohoitaja Naomi Yabe ja European Association of Japanese Resource Specialists advisor Akio Yasue, ja myös Helsingin yliopiston japanin kielen yliopistonlehtori Riikka Länsisalmi, yliopistonlehtori Sachiko Sōsa, ja Helsingin yliopiston kielikeskuksen oikolukija Anna-Maija Luomi .

Lähteet ja linkit:

Hata, Y. & Fuse, R. (2019) Possibilities and Challenges of Interdisciplinary Cooperation and Collaboration in Japanese Studies: The Case of the Kuzushiji seminar at the University of Helsinki by Nagoya University. European Association of Japanese Resource Specialists, <http://www.eajrs.net/possibilities-and-challenges-interdisciplinary-utilization-resources-japanese-studies-case-kuzushiji>

Salomaa, T. (1994) Annotated catalogue of the Japonica collection Helsinki University Library. Helsinki: Helsinki University Library.

Salomaa, T. (2017) Japanese Collections at the National Library of Finland. European Association of Japanese Resource Specialists, <https://www.eajrs.net/japanese-collections-national-library-finland-2017>

Tsuda, M., Fuse, R., Osamitsu, Y., Kenttä, L., Heiskanen, M. T., & Repo, S. (2020) フィンランド国立図書館蔵 合巻『仮名手本忠臣蔵』調査報告 (Investigating a gōkan book of The treasury of loyal retainers (Kanadehon chūshingura, Finnish National Library collection) . *The Hiyoshi Review of Humanities*, 35, 221-244. http://koara.lib.keio.ac.jp/xoonips/modules/xoonips/detail.php?koara_id=AN10065043-20200630-0221